

Секція №5

Гончар Г.П.

канд. екон. наук, доцент

доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін
Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу,
Тернопільський національний економічний університет

МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Механізм регулювання ринку праці реалізується шляхом підготовки і здійснення державних і регіональних програм сприяння зайнятості населення, що враховують особливості демографічного, соціально-економічного розвитку територій, а також виходячи з аналізу ситуації на ринку праці і перспектив його розвитку.

Державні програми містять сукупність організаційних, технічних і фінансових заходів, які можуть бути реалізовані тільки на цьому рівні. Обласні регіональні програми є набором конкретних заходів на нижчому адміністративному рівні. Вони відрізняються детальністю і визначеністю. Дані програми направлені на розширення ролі органів державної влади, органів місцевого самоврядування в рішенні специфічних проблем ринку праці.

Стосовно ринку праці в аграрному секторі, перш за все, необхідне вдосконалення галузевої структури виробництва, а саме: подолання сезонності в сільському господарстві, у зв'язку з цим представляється доцільним розвиток на селі різних видів індивідуальної трудової діяльності, відродження народних промислів, а також форм малого підприємництва у сфері переробки сільськогосподарської сировини і організації інших нескладних виробництв, направлених на повніше використання місцевих ресурсів, можливостей регіонів і їх окремих територій.

Для розширення можливостей зайнятості сільського населення велике значення має розвиток сфери послуг. Реалізація цього напряму, окрім створення додаткових робочих місць, сприятиме закріпленню молоді в сільській місцевості. Це, у свою чергу, дозволить значною мірою омолодити демографічну структуру сільського населення, що сприятливо відіб'ється на складі трудових ресурсів села.

Важливим напрямом раціоналізації структури зайнятості сільського населення є розвиток малого підприємництва і його підтримка з боку держави. Разом з тим, економічні, правові, організаційні умови такі, що вони не створюють сприятливого клімату для розвитку малого бізнесу. Мале підприємництво потребує могутньої державної підтримки, оскільки його розвиток і розширення сприяє збільшенню масштабів ефективної зайнятості населення.

Проте в даний час в аграрному секторі розвивається переважно одне посередництво, а не сфера соціальних і виробничих послуг. Відбувається це через падіння платоспроможного попиту населення, відсутності дієвої системи підтримки малого бізнесу, необхідних навиків роботи в умовах ринку, обмеженості можливостей отримання відповідних знань і професій.

Для усунення зазначених моментів пропонується розробка цільових програм підтримки малого підприємництва і розвитку сфери послуг, що враховують місцеві особливості розвитку виробництва і трудових ресурсів. Така підтримка повинна включати комплекс заходів.

1. Підготовка і підвищення кваліфікації підприємців, що припускає:

- навчання методам ведення виробництва, а також видам діяльності, якими збирається зайнятися майбутній або такий, що вже функціонує підприємець;
- розвиток навиків професійний оцінювати результати своєї господарської діяльності і зовнішнього середовища на основі оперативного і перспективного аналізу, і на цій основі ухвалювати кращі нестандартні рішення, виробляти нові перспективні ідеї і задуми;

- уміння встановлювати ділові контакти, вести переговори, юридично грамотно оформляти документи і укладати операції.

2. Створення мережі консультаційних послуг, здатних надати необхідну допомогу у відкритті власної справи, організації ефективного виробництва, встановленні партнерських взаємовигідних відносин з постачальниками сировини і споживачами готової продукції.

3. Забезпечення можливості отримання пільгових кредитів, створення сприятливих податкових умов, що створюють можливості для ведення розширеного виробництва

Особлива роль регіональних і державних органів влади в сучасних умовах полягає у фінансовій підтримці розвитку соціальної сфери і інженерної інфраструктури на селі. Проте, окрім вирішення питання про необхідність вирівнювання життєвого рівня в місті і селі, сприяючому закріпленню молоді в сільській місцевості, на сьогоднішній день гостро стоїть проблема створення умов для функціонування сільських товаровиробників всіх форм власності і господарювання. По-перше, держава не повинна допустити руйнування об'єктів соціальної сфери села, як переданих в муніципальну власність, так і підприємств, що залишаються на балансі. По-друге, неплатоспроможність більшості підприємств сільського господарства робить неможливою підтримку в робочому стані транспортно-комунікаційних мереж, не говорячи вже про заміну або будівництво нових транспортних шляхів, газопроводів і інших інженерних споруд, необхідних для забезпечення ефективного виробництва.

У зв'язку з цим, представляється доцільним створення єдиної системи для фінансування і кредитування утримання об'єктів соціальної сфери і розвитку інженерної інфраструктури в аграрному секторі, з пайовою участю державного, обласних і місцевих бюджетів. Соціальний розвиток сільських районів повинен стати одним з першочергових завдань соціально-економічної політики держави, що проводиться на ринку праці.